Nider, Johannes: Praeceptorium divinae legis, sive Expositio decalogi
[Cologne: Ludwig von Renchen, about 1485]

Verbi grā. Si aliquis dicit sic. promitto
deo ꝙ si possum ꝑpetrare homicidiū. ego
in gratiarūactōꝫ dici faciā missaꝫ solēnē.
Quādoqꝫ vō est inhonesta in se. ſꝫ nō in ha‑
bitudine ad ꝓmissuꝫ. Verbi grā. Si q̄s
dicat sic. Promitto ꝙ si ꝯtingit me pec‑
care ieiunabo vt dimittat̄ mihi peccatuꝫ
ꝯmissuꝫ. Si pⁱo mō est inhonesta. votū
nō est obligatoriū. qꝛ est ꝯ̄ naturā ꝓmis‑
siōis vel ꝯ̄ctus. ⁊ ꝑ ꝯ̄ñs tollit obligatōꝫ.
Et tale votū nō pōt ipleri sine detrimēto
salutis. qꝛ illō qō ꝓmissum ē reddit̄ illi‑
citū ex circūstātia informāte in vouendo
⁊ soluendo. qꝛ si aliquis soluat vt obliga
tus ex ꝯditione. ⁊ ꝯditō nō sic informat
ilico oportet vt soluat ex motiuo illicito.
vt ptꝫ in titulo qō est pctm̄. Si scd̄o mō
videlꝫ ꝙ ꝯditio inhonesta ñ sit ꝯ̄ naturā
ꝯtractus. tūc extāte ꝯditōe votū est obli‑
gatoriū. Rich. tenet etiā in. ij. mēbro. ꝙ
nō licꝫ vt vouens se ieiunaturꝫ si occidat
inimicū suū. S Dubitat̄. x. vtrū si
q̄s votū fecit de carnibꝫ nō comedēdis ⁊
infirmet̄. ita ꝙ a medicis dꝛ ꝙ ē i ꝑiculo
nisi carnibꝫ vescat̄. ⁊ ꝙ alit̄ ñ p̄t euadere
infirmitatē. Rñ. hug. xxxij. q. ij. Nō solū
talis de p̄cepto maioris. etiā sine p̄cepto
pōt carnes comedere. qꝛ ē cā nccitatis. ⁊
i hmōi voto ꝯditio tacita fuisse videt̄ nisi
nccitas cogeret ⁊ p̄ceptū maioris adesset
T Dubitat̄. xj. a q̄bꝫ teneat̄ absti‑
nere q̄ vouit vel cui iniūctū est ieiunare in
pāe ⁊ aq̄. Rñ. pe. pa. i. iiij. di. iiij. Ab oībꝫ
istis tenet̄ abstinere. videlꝫ brodio expsso
de carnibꝫ vel piscibꝫ. qñ sunt nimis ꝯdē
sata vel ptisana. vel burreta ex sbā pisorū
extracta. qꝛ hec nō vident̄ vō aq̄ V
Dubitat̄. xij. an sacerdos q̄ tenet̄ ex voto
vel obediētia vel pnīa ieiunare vno die i
pāe ⁊ aq̄. an eadē die celebrās debeat su‑
mere vini ꝑfusiōe pꝰ sūptōꝫ de calice ipiꝰ
eucharistie. Rñ. pe. pa. in. iiij. di. xij. ꝙ dꝫ
sumere vini ꝑfusiōꝫ qñ nō ē aliā missam
celebraturꝰ ipa die. vt dꝛ de ꝯse. eadē ꝑte
qꝛ nec votū nec pnīa nec obediētia dꝫ im
mutare ritū eccīe ⁊ ordinatōnes ꝯciliorꝫ.

Plura alia dubia vide in summis. X
Quo ad terciū notandū s̄m tho. ⁊ omēs
ꝙ in voto pōt fieri irritatio. dispēsatio. et
ꝯmutatio. Rō qꝛ votū nō est vinculum
iniquitatis. nec impeditiuū melioris bōi
qꝛ ꝓ caritate institutū est. sed sepe ꝯtingit
ꝙ quis malū vouit ⁊ tūc est irritū. Aliqñ
quis vouit minꝰ bonū ⁊ tūc est i melius
ꝯmutādū. Sūt āt tres dispēsatores vo‑
torꝫ. Papa ⁊ suꝰ vicariꝰ. Ep̄s ⁊ suꝰ peni
tentiariꝰ. Prelatꝰ religiōis ⁊ cui ꝯmittit.
Papa solꝰ p̄t dispēsare i voto religiōis si
est dispēsabile. i voto ꝯtinētie. i voto cru
cis. vel terre scē. ⁊ sibi retinꝫ votū ad limi
na petri ⁊ pauli. ⁊ ad scm̄ iacobū. Ep̄s āt
in aliis. Et nota ꝙ nūq̄ꝫ sine alicuiꝰ p̄la
torꝫ aucte q̄s dꝫ votū infringere nisi ncci‑
tas vrgeat. ⁊ supior haberi nō possit. Rō
est. qꝛ nullꝰ dꝫ esse iudex in ꝓpria cā.

Sequit̄ preceptū terciū
Capitulum. j.

Receptum ter
ciū sic ponit̄ Exo. xx. Memē
to vt diē sabbati sanctifices.
Sex diebꝫ opaberis ⁊ facies omnia opa
tua. Septimo aūt die sabbatū dñi di tui
est. Nō facies oē opꝰ in eo. A Ubi
tria tāgunt̄ de q̄bꝫ principaliter agēdū ē
Primo ꝓhibēt̄ opa q̄dā ꝑ q̄ festū frāgi
pōt. ibi Nō facies oē opꝰ in eo. Scd̄o iu
bemur sanctificare festū. ibi Memēto vt
diē sabbati sanctifices. Tercō mādat̄ vt
laboremus certis diebꝫ ⁊ certo festiuemꝰ
ibi. Sex diebꝫ opaberis ⁊ facies oīa opa
tua. septimo āt die sabbatū dñi dei tui ē.
B Pro quorꝫ declaratōe notādū pⁱo
ꝙ in ve. testa. duplicia festa fuert̄. videlꝫ
sabbatū qō istitutū fuit origīalit̄ triplici
de cā. Pⁱo i grārūactōꝫ ⁊ ad dō vacādū
vñ Exo. xx. Sex diebꝫ fec deꝰ celū ⁊ terrā
⁊ mare ⁊ oīa q̄ in eis sunt ⁊ requieuit in
die. vij. i. cessauit a nouis creaturis cōdē
dis. vñ s̄m tho. ij. ij. q. xxij. sabbati p̄ceptū
erat morale pti ⁊ pti cerimōiale. morale

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iii-150/0144
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG